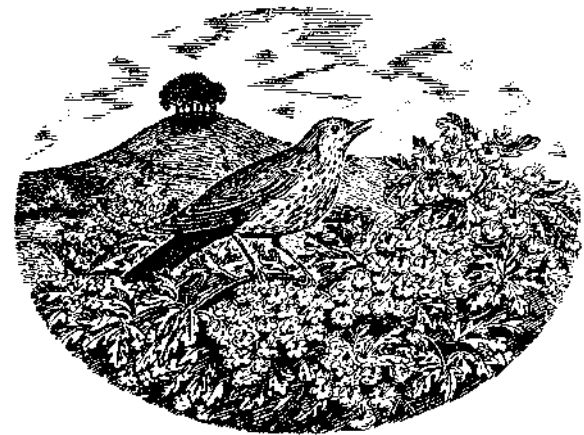

BREŽULJAK

DIK KING-SMIT

Ilustracije
Šian Bejli

Prevela
Dijana Đelošević

■ Laguna ■

Naslov originala

Dick King-Smith

THE ROUNDHILL – A GHOST STORY

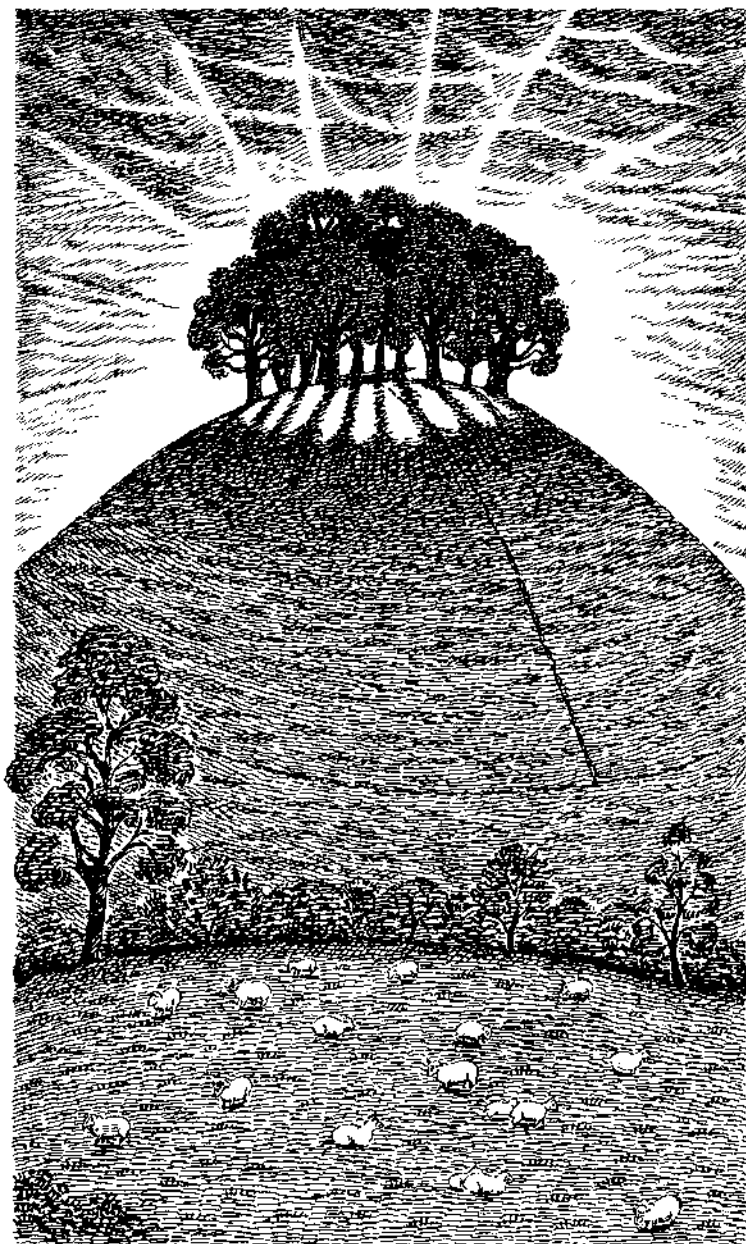
Za Mirlu

Text copyright © Fox Busters Limited, 2000

Illustrations copyright © Sian Bailey, 2000

Translation Copyright © 2007 za srpsko izdanje, LAGUNA

PRVO POGLAVLJE

Brežuljak nije bio ni mnogo velik ni mnogo visok. Na vrhu malene kupole stajala je manja načičkana skupina drveća, na samom obodu jednog od poslednjih južnih ogranaka brdovite oblasti Kotsvolds. Ocrtavajući se tako spram neba, video se nadaleko.

Za Evana je Brežuljak bio čarobno mesto. Grejndž, kuća u kojoj je rođen 1922. godine, nesmetano je gledala na njega. Kada je bio mali, neko mu je poklonio kompas, te se Evanu činilo veoma važnim što se Brežuljak nalazi tačno na istoku u odnosu na prozor njegove sobe.

Sada, kada je tinejdžer, Evan ponekad kaže samom sebi da kada umre – što se, kako se nada, neće desiti još dugi niz

godina – želi da njegov grob bude u onom delu groblja odakle se šumovito brdašće može jasno videti.

Procenio je da se Brežuljak nalazi na tri kilometra vrani-nog leta, iako je to za njega značilo osam kilometara vožnje biciklom.

Svakog jutra kada bi ustao iz kreveta, Evan bi najpre otišao do prozora da pogleda pravo u Brežuljak.

Ponekad bi, za mračnih zimskih jutara, bilo teško razaznati obris brežuljka. Nekad bi se tako mračan isticao ispred sunca koje se iza njega pomaljalo, a nekad bi se uobičajeno zeleneo spram plave pozadine neba. Vrlo često bi izgledao srebrnosiv, stešnjen između niskog oblaka i izmaglice koja se dizala iz rečne doline. Nekih godina sneg bi na nekoliko dana oslikao u belo čitav Brežuljak osim čuperka crnog drveća. Evan je znao da je Brežuljak uvek tu, čak i u ona jutra kada su ga zaklanjali gusta magla ili pljusak, i tada bi gledao na istok, ka nevidljivom obrisu, kao što hodočasnici upravljaju pogled ka Meki.

Sa svojih četrnaest godina, Evan nije za sebe mislio da je vernik. Njegovi roditelji su se smatrali hrišćanima, mada su (osim prilikom venčanja i sahrana) u crkvu išli samo na Božić. Evana su odgajili tako da veruje u Boga. To je bilo nešto što se od njega očekivalo, iako se nisu previše trudili oko toga, prepustivši to školskim odborima.

Evan je otkrio da vera u Boga ipak nije tako jednostavna. Kako ljudi uopšte uspevaju da veruju u to nešto – osobu, stvar, ideju – ako to nešto (Njega, kako god) ne mogu da vide?

Stojeći pred ogledalom u svojoj sobi, Evan se nije dvoumio u vezi sa identitetom lika koji ga je gledao: tog visokog, mršavog i bledog dečaka ravne crne kose, sa uvojkom preko čela. Samom sebi je rekao da zna da je to on; izjutra bi se nagnuo preko prozora svoje sobe odakle je jasno video ponije u staji ispod, ovce i goveda u polju u daljini, ptice u letu,

drveće, živice, i poznati obris na horizontu. Bio je siguran u postojanje svega toga što vidi, ali ne i u postojanje Boga.

A ako i postoji taj navodno milostivi brižni Bog, kako to da su se svakodnevnosti sastojale od priča o okrutnostima, gladi, ratovima, nedaćama i smrti? Kako može da se obožava neko, ili nešto, ravnodušan ili možda nemoćan da sve te užase spreči?

Rekao je sebi da bi stvarno voleo da veruje kako Bog postoji i kako će jednog dana možda to i učiniti.

U međuvremenu imam Brežuljak.

Evanov otac Čarls Penington i njegova majka Barbara bili su običan engleski bračni par iz srednjeg staleža. Čarls je bio advokat, a Barbara se – kako je priličilo dobroteljima – žena tog vremena u leto 1936 – starala o kući. To je značilo da je zapošljavala slugu – kuvara i dve služavke da se brinu o kući, a baštovana da se brine za sve oko kuće, što joj je davalo slobodu da sebi nađe zanimaciju.

Zabavljale su je česte vožnje njenim malim automobilom do najbližeg gradića, kupovine i podnevno ispijanje kafe po restoranima s raznim prijateljicama. Tu je svakako bila i odgovornost vezana za odabir onoga što će kuvar spremi-ti za jelo, briga o tome da služavke besprekorno održavaju kuću, peru i peglaju, kao i posao aranžiranja cveća koje je uzgajao baštovan.

Oba roditelja, zauzeti otac i dokona majka, voleli su svog jedinca, ali opet na onaj uobičajeni način – nisu otvoreno iskazivali svoja osećanja, bilo da je u pitanju radost ili žalost. To su ostavljali strancima, pa povremeni posetioci doma Peningtonovih nisu primećivali nikakve očigledne znake privrženosti, kako između muža i žene tako ni između roditelja i deteta.

Evan, koji je rastao u takvom okruženju, nikada nije mislio da je nevoljen – samo je pretpostavljao da krute gornje usne njegovim roditeljima ne dozvoljavaju nešto poput poljupca i bio je zadovoljan kada bi ga pri povratku u internat majka ovlaš poljubila, a otac mu muški čvrsto stegao ruku u znak pozdrava.

Dok je bio mali, Evana je svaki povratak u školu unesrećavao. Napuštanje doma bi mu svakog polugodišta teško padalo. Ispod prozora njegove sobe rastao je glog u kojem je pevao drozd i uvek mu je, onih jutara kada bi odlazio sa spremnim koferom i upakovanom užinom, drozdova pesma zvučala tako slatko i čežnjivo da se Evanu stezalo u grlu pri pomisli na rastanak.

Nedostajće mu roditelji, naravno, ali to je bio samo jedan od razloga. Ono što će mu zaista nedostajati, što neće moći da gleda naredna dva ili tri meseca, bio je njegov dom, posebno njegova soba. Bila je to mala soba na poslednjem spratu stare visoke kuće, ali mu je bila veoma draga, posebno zbog pogleda s prozora. Kako je sazrevao, manje emotivno je doživljavao odlaske u školu, ali je poslednje što bi uradio pre polaska bilo da stane kraj prozora u svojoj školskoj uniformi i pogleda napolje kako bi se nemo oprostio od Brežuljka.

Naravno, suprotno tome, ključni trenutak pri svakom njegovom povratku iz škole na kraju polugodišta bio je onaj kada bi se automobilom dovezli do tačke s koje je ponovo mogao da vidi najomiljenije mesto. Kada bi ugledao Brežuljak, sve je postajalo dobro.

DRUGO POGLAVLJE

Osim što ga je gledao svakog dana, Evan ga je i posećivao, makar jednom za vreme školskih raspusta.

Biciklom bi se odvezao do njegovog podnožja, pentrao se po travnatim obroncima i stajao na vrhu prekrivenom drvećem. Sve to je voleo i morao da radi jer je to predstavljalo deo njegovog uređenog postojanja.

I tako mlad, Evan se držao zacrtanog reda koji nije bio uobičajen za bezbrižnog mladića, poštovao neobične navike i pravila koja su ga krepila; zanemarivanje ovih radnji ili njihovo odbacivanje bilo bi, u najmanju ruku, nepovoljno.

Jedno od tih pravila ticalo se njegovih cipela. Kada se uveče izuvao, recimo, morao je da ih položi jednu tik uz drugu,

levu uz desnu, s vrhovima u istoj liniji. Isto pravilo je važilo za sve vrste obuće, od papuča do *velington* čizama, mada su ove dve vrste bile izuzete od sledećeg obrasca – vezivanja pertli. Uvek je pre desne morao da zapertla levu cipelu i da veže dvostruki čvor. Isti redosled je važio i za čarape – prvo je navlačio levu.

Kako bi nadomestio ovo davanje prednosti, Evan je po navici nosio maramicu u desnom džepu pantalona, novac u desnom džepu jakne, a i sat je nosio na desnoj ruci. Bilo je tu i drugih slabosti, kao što je pranje zuba: četkicu bi do polovine pranja držao u jednoj, a zatim u drugoj ruci. Uza sve to, Evan je bio i uobičajeno sujeveran. Kucnuo bi u drvo da odagna zlo, nikada nije prolazio ispod lestava, a pošto bi ugledao svraku, poklonio bi se i izgovorio: „Dobro jutro, gospodaru“; u retkim prilikama kada bi sreo dimničara, poželeo bi nešto tek pošto bi posle njega ugledao i rep nekog psa.

Veoma bi ga zabrinulo kršenje ijednog od tih njegovih pravila.

Posete Brežuljku bile su neizostavne.

Nije morao da ga posećuje na samom početku raspusta. Zapravo je voleo da odlaže posetu koliko god je mogao, da od nje napravi slavlje, da može razmišljati o trenutku tek koji dolazi.

I tako je Evan krenuo na hodočašće tek krajem prve nedelje tog sunčanog avgusta 1936. Ustajući iz kreveta tog jutra i gledajući kroz prozor, rekao je sebi da je pravi dan za posetu, da ga Brežuljak čeka, da iščekuje njegove planinarske korake.

Stoga se obukao, nazuo levu pa desnu čarapu, istim redosledom obuio cipele koje je zapertlao i potom svezao dvostruki čvor. Postarao se da mu maramica, nešto novčića i ručni sat budu na pravim mestima, a zatim je oprao zube na propisani način.

Posle doručka, pošto je – kao i uvek – isekao svoje parče tosta na šest jednakih delova, izneo je bicikl i krenuo na put. Preko ramena je prebacio kožnu torbu s dvogledom koji su mu roditelji poklonili za dvanaesti rođendan, samo dve i po godine ranije. Možda mu je najveće zadovoljstvo prilikom ovih poseta Brežuljku bilo da sedi na njegovom vrhu i kroz dvogled gleda svoju kuću. Ne samo što je jasno mogao da vidi samu građevinu, već bi, sićušne u daljini, video i prozor svoje sobe i glog ispod.

Sada je opustelim uzanim putevima veselo vozio bicikl do svog cilja. Već je popriličan broj dobrostojećih ljudi imao automobile, ali je retko koji od njih mogao da se vidi na ovim putevima, a jedini zvuci koje je Evan čuo bili su cvrkut ptica, mukanje krava i huk udaljenih vozova.

Brežuljak se video čitavim putem, osim kada bi ga nakratko zaklonile visoke živice ili neko drveće, i Evan je pomislio da ne može biti srećniji nego što je bio tog jutra.

Znao je da postoji štošta zbog čega se ljudi brinu: misle da kralj želi da se oženi nekom razvedenom Amerikankom, a tu se zatim mnogo priča i o nekom čovi iz Nemačke, Adolfu Hitleru, čak i o tome da je sva prilika da će doći do još jednog rata. Ali tata kaže da je onaj poslednji bio rat kojim su se okončali svi ratovi, a on je bio u mornarici i trebalo bi da zna.

„U svakom slučaju, nema svrhe brinuti se o tome“, rekao je naglas, „po ovako lepom jutru, kad imam nedelje raspusta pred sobom, a još vozim svoj novi *Reli* bicikl koji sam dobio za Božić, trobrzinac sa *Stermi-Arčer* prenosom, na putu do tebe.“ Kada je pogledao u pravcu Brežuljka, jedna svraka je proletela ispred njega i on se poklonio preko upravljača i promrmljao: „Dobro jutro, gospodaru!“

Uskoro je s puteljka skrenuo na neravnu stazu koja je zao-bilazila podnožje brda i vodila do glavne kuće i pomoćnih

zgrada na imanju. Na pola staze nalazila se stara urušena poljska koliba, zarasla u trnovit žbun i skoro bez krova. Kao i obično, Evan je ostavio bicikl kraj njenih oronulih zidova i zaputio se uzbrdo do drveća na vrhu.

Nije očekivao da ikoga sretne, jer nikada nikoga nije video na Brežuljku. Bez sumnje je neki seljak ovde gajio ovce koje su pasle po travnatim padinama, ali Evan nikada nije nabasao na njega. Živeo je u ubeđenju da niko drugi ne dolazi i da je mesto njegovo.

Stoga se pomalo iznenadio kada je krajičkom oka ugledao neočekivano kretanje među drvećem. Uzeo je dvogled i usmerio ga prema tom mestu, ali nije video nikoga. Pomislio je da je to bio seljak ili neka ovca.

Stigavši na vrh, zaputio se pravo do svog uobičajenog mesta za osmatranje na obodu šumarka. Odatle je mogao da gleda na zapad, ka svojoj kući. Nekoliko godina ranije oluja je oborila veliku bukvu i deo njenog debla, prekriven mahovinom, lišajem i bršljanom, bio je zgodno mesto za sedenje.

Pošto je seo na jedan kraj debla, Evan je ponovo izvadio dvogled i pogledao na zapad. Zauzet izoštravanjem i usredsređen na osobenosti svoje kuće i okućnice, nije čuo nikakav zvuk.

Ali onda, sasvim nenadano, oseti nečije prisustvo.

Spuštajući dvogled bacio je pogled nalevo, gde je, na drugom kraju bukovog debla, sedela neka devojčica. Nepomično je sedela i, kao i on, samo gledala na zapad ne osvrćući se na njega.

Evan je prvo osetio nezadovoljstvo, čak i ljutnju. Šta li hoće kad tako sedi na njegovom mestu, na njegovom brdu? Zatim je pomislio da je brdo njeno ili da možda pripada njenom ocu i, osećajući potrebu da progovori, bez obzira na to ko je ona, reče: „Zdravo! Hej, jesi li ti seljakova ćerka?“

Devojčica se okrenula i pogledala ga. Evan je prosudio da je nekoliko godina mlađa od njega.

„Nisam“, odgovorila mu je.

„O!“, uzvratio je Evan.

Ponovo je počeo da se ljuti na nezvanu gošću. Pitao se šta li onda traži tu.

„Šta radiš ovde?“, upitao ju je naprasito.

Razmišljao je o njenim plavim očima, dugoj plavoj kosi koju je pustila niz leđa i koja je na temenu bila pričvršćena tankom crvenom trakom.

„Čini mi se da radim isto što i ti“, rekla je. „Sedim na vrhu Brežuljka.“

Evan je shvatio da ona zna kako se to mesto zove.

„Jesi li odavde?“, pitao ju je.

„Jednom sam živela ne tako daleko odavde“, odgovorila je, još jednom okrećući glavu ka zapadu.

Ovo je Evanu pružilo priliku da je pažljivije zagleda. Iako je sedela, procenio je da je visoka za svoje godine, gotovo isto kao i on. Ali iznenadila ga je njena odeća koja je izgledala neobično staromodno. Negde je video slike devojčica koje su bile tako odevene.

Bela haljina s kratkim pufnastim rukavima bila je oko pojasa stegnuta belom trakom. Po okovratniku i rubu suknje protezala se šara s malenim ružičastim divljim ružama. Crne lakovane cipele zakopčavale su se na gležnju preko crnih vunениh dokolenica.

Evan nikada ranije nije video tako obučenu dvanaestogodišnju devojčicu, osim u... osim u knjizi koju imam, pomislio je... Kako li se beše zove? Da, naravno, to je *Alisa u zemlji čuda*. To posebno izdanje, koje je Evan dobio pre mnogo godina, imalo je ilustracije u boji, a na mnogim od njih bila je naslikana devojčica čije je pustolovine zabeležio Luis Kerol, devojčica obučena baš kao i ova!

Pošto ništa više nije rekla, Evan je smišljao temu za razgovor. Mislio je kako ne mogu samo sedeti u tišini, a njoj kao da se i ne žuri.

Pošto je shvatio da nije zvučao sasvim prijateljski, nevešto joj se obratio: „Dolaziš li često ovamo?“

„Da, često“, odgovorila je.

„Uzged, ja sam Evan“, rekao je. „Kako se ti zoveš?“

Devojčica se okrenula i ponovo ga pogledala. Primetio je da ima veoma plave oči. Osmehnula mu se.

„Ja sam Alisa“, odgovorila je.

